

Briselē, 2026. gada 28. aprīlī
(OR. en)

8311/26

CULT 47

PIEZĪME

Sūtītājs: prezidentvalsts
Saņēmējs: Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats: ES 2027.–2030. gada darba plāns kultūras jomā
– *viedokļu apmaiņa*

Gatavojoties viedokļu apmaiņai Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomē 2026. gada 12. maijā, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts orientējoša piezīme par minēto tematu.

Orientējoša piezīme

ES 2027.–2030. gada darba plāns kultūras jomā: viedokļu apmaiņa

Pamatinformācija un konteksts

Kopš 2011. gada ES darba plāni kultūras jomā (“darba plāns(-i)”) ir noteikuši daudzgadu prioritātes kultūras jomā, virzot sadarbību starp dalībvalstīm, Padomi un Komisiju. Dalībvalstis joprojām ir atbildīgas par savu kultūras politiku, tomēr minētajiem darba plāniem ir bijusi nozīmīga loma, nosakot darbības, ar ko atbalsta, koordinē vai papildina valsts kultūras politiku, un risinot jautājumus attiecībā uz kultūras un radošajām nozarēm visā Eiropas Savienībā saskaņā ar Padomes lomu, kas paredzēta Līgumā par Eiropas Savienības darbību.

Darba plānu pirmsākumi ir meklējami pirmajā Eiropas darba kārtībā kultūrai, ko pieņēma 2007. gadā. Minētā darba kārtība uzskatāma par nozīmīgu pagrieziena punktu, veidojot kopīgu redzējumu dalībvalstu sadarbībai kultūras jomā, nosakot kopīgus mērķus un atzīstot kultūru par vienu no galvenajiem sociālās kohēzijas, ekonomikas izaugsmes un Eiropas integrācijas virzītājspēkiem. Turpmākie darba plāni ir balstīti uz minēto pamatu, pārvēršot darba kārtībā izvirzītās prioritātes praktiskās darbībās un veidojot stratēģijas, ar ko reaģē uz mainīgiem apstākļiem un vajadzībām.

Iepriekšējie darba plāni un galvenās prioritārās jomas

Līdz šim ir īstenoti četri ES darba plāni kultūras jomā: 2011.–2014. gadam, 2015.–2018. gadam, 2019.–2022. gadam un 2023.–2026. gadam. Katrs plāns ir balstīts uz iepriekšējo plānu, nostiprinot subsidiaritātes principu un vienlaikus reaģējot uz jauniem un pašreizējiem ģeopolitiskiem, ekonomiskiem un sociāliem izaicinājumiem. Ir izstrādātas darbības un darba metodes vairākās galvenajās prioritārajās jomās, tostarp šādās:

- kultūru daudzveidība un kultūru dialogs;
- atbalsts kultūras un radošajām nozarēm, lai nozarēs veicinātu ekonomikas izaugsmi, inovāciju un konkurētspēju;
- mākslinieku un jomas darbinieku prasmes un mobilitāte;
- kultūras mantojums un ilgtspēja;
- kultūra ārējās/starptautiskajās attiecībās;
- kultūras statistika;
- pieejama un iekļaujoša kultūra;
- sociālā kohēzija un labbūtība;
- dzimumu līdztiesība.

Pašreizējais ES 2023.–2026. gada darba plāns kultūras jomā

Pašreizējais darba plāns (2023.–2026. gadam) ¹ ir strukturēts, pamatojoties uz četrām galvenajām prioritātēm: (i) mākslinieki un kultūras jomas darbinieki, (ii) kultūra cilvēkiem, (iii) kultūra planētai un (iv) līdzradīšanas partnerības. Tajā ir noteikta 21 darbība, un tā rezultātā tika sagatavoti koordinēti ekspertu grupu ziņojumi par tādiem tematiem kā kultūra un veselība, radošās un kultūras nozares zaļā pārkārtošanās, starptautiskie kultūras sakari un publisko bibliotēku loma.

---

¹ OV C 466, 7.12.2022., 1.–18. lpp.

Turklāt darba plāns ir palīdzējis noteikt prioritāros tematus nākamajām ES Padomes prezidentūrām. Minētie temati ir virzījuši Padomes secinājumu, prezidentvalsts konferenču un ministru neformālo diskusiju sagatavošanu. Tā kā ārējais politiskais, ekonomiskais un sociālais konteksts gan valsts, gan starptautiskā līmenī var radīt nepieciešamību prezidentvalsts darba kārtībā saglabāt elastību un pielāgojamību, pašreizējā darba plānā ir izveidota uz nākotni vērsta politikas programma.

Sākotnējais novērtējums un izaicinājumi

Galīgais ziņojums par ES 2023.–2026. gada darba plāna kultūras jomā īstenošanu ir gaidāms 2026. gada jūnijā, tomēr sākotnējā novērtējuma rezultāti² liecina, ka darba plāns joprojām kalpo savam galvenajam mērķim, proti, sniegt stratēģiskas norādes dalībvalstu sadarbībai kultūras jomā ES līmenī. Galvenās apzinātās stiprās puses ietver atbalstu dalībvalstīm, izmantojot savstarpēju mācīšanos un sadarbību, ciešu pieskaņotību valstu prioritātēm un starpnozaru ietekmes veicināšanu, jo īpaši veselības, izglītības un ilgtspējas jomā. Tomēr joprojām pastāv daži izaicinājumi, piemēram, nevienmērīgā ietekme dalībvalstīs, ierobežota skaidrība, pamanāmība un turpmākie pasākumi, kā arī finansējuma nepietiekamība un tādas jaunas problēmas kā mākslīgais intelekts.

Apsvērumi par 2027.–2030. gada darba plānu

Katra darba plāna atjaunošana rada iespēju pārdomāt pašreizējo situāciju un realitāti ne vien kultūras un radošajās nozarēs, bet arī ārpus tām, ņemot vērā kultūras transversālo raksturu un tās nozīmi kā Eiropas integrācijas, sociālās kohēzijas, ekonomikas izaugsmes un demokrātijas noturības pīlāram. Būtu jāņem vērā arī politikas konteksts, kādā tiks izstrādāts nākamais darba plāns. Gatavošanās nākamajam ciklam notiek laikā, kad kultūras vide attīstās vairāku pārveidojošu faktoru dēļ: ģeopolitiskās pārmaiņas un kultūras pieaugošā nozīme ārējās attiecībās un demokrātijas noturībā; digitālā pārveide, tostarp mākslīgā intelekta (MI) pilnveidošanās; klimata un ilgtspējas prasības; kultūras līdzdalība un sociālā kohēzija; un plašāki jautājumi par ekonomikas sistēmām un darba apstākļiem.

Svarīgi ir tas, ka nākamais darba plāns tiks izstrādāts kopā ar jauno Kultūras kompasu Eiropai, kas aizstās Jauno Eiropas darba kārtību kultūrai (ES kultūras politikas satvars kopš 2018. gada). Kultūras kompass nodrošina stratēģisku satvaru un ieskicē politikas mērķus un redzējumu par kultūras politikas turpmāko virzību. Viens no nākamā darba plāna galvenajiem izaicinājumiem ir

---

² Komisijas prezentācija Kultūras jautājumu komitejā 2026. gada martā.

pārvērst šos mērķus konkrētās prioritātēs, efektīvās darba metodēs un izmērāmā sadarbībā starp dalībvalstīm. Ir būtiski apsvērt, kā vislabāk īstenot stabilu, nākotnes prasībām un mērķim atbilstošu darba plānu, kurā ir saglabātas Padomes ilgtermiņa prioritātes, vienlaikus nodrošinot mehānismus jaunu problēmu risināšanai.

Galvenie apspriežamie jautājumi

Ņemot vērā minēto, prezidentvalsts aicina ministrus diskusijai apsvērt šādus jautājumus:

1. Kādi kultūras politikas temati Padomei būtu jānosaka par prioritāriem 2027.–2030. gada darba plāna periodā un kādas konkrētas Padomes darbības būtu vispiemērotākās šo jautājumu risināšanai?
2. Kā minētās prioritātes var risināt pašreizējos izaicinājumus un pieskaņoties Kultūras kompasam un citiem attiecīgajiem politikas satvariem, vienlaikus nodrošinot pietiekamu elastību, lai pielāgotos mainīgajiem apstākļiem?